

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Wilt u meer lezen?

Op deze websites vindt u informatie over:

- [Laaggeletterdheid in Nederland: Informatie over Laaggeletterdheid in Nederland | Stichting Lezen en Schrijven.](#)

- [Basisvaardigheden In Zicht](#)

Dit is een platform dat gemeenten helpt bij het verkrijgen van inzicht in de laaggeletterdheid binnen hun regio. Het biedt cijfers en achtergrondinformatie over laaggeletterden van 16 tot en met 65 jaar. De tool is ontwikkeld om gemeenten te ondersteunen bij het maken van onderbouwde beleidskeuzes en het bereiken van inwoners met beperkte basisvaardigheden. Vanaf 15 oktober zijn de nieuwe cijfers beschikbaar!

- [Expertisepunt Basisvaardigheden](#)

Het expertisepunt deelt kennis en versterkt samenwerkingen tussen gemeenten, organisaties, sociaal professionals en vrijwilligers. Zij laten ook extra onderzoek uitvoeren. Zo kunnen lokale en landelijke organisaties hun werk voor mensen met beperkte basisvaardigheden verder professionaliseren.

- [ProDemos Verkiezingskrant](#)

Op woensdag 29 oktober 2025 kiezen we een nieuwe Tweede Kamer. Om iedereen goed voor te bereiden, heeft ProDemos een Verkiezingskrant in gewone taal ontwikkeld. In deze krant lees je in begrijpelijke taal waar de verkiezing over gaat, hoe stemmen werkt en wat de Tweede Kamer doet. De krant is speciaal bedoeld voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven en voor iedereen die een duidelijke uitleg willen.

- Voor gemeenten is het vaak moeilijk om een groep die zo divers is te bereiken. Want iedere doelgroep vraagt om een eigen benadering. Wij helpen hier graag bij. Neem contact op met een van de [adviseurs van Stichting Lezen en Schrijven](#).
- Kunt u hier hulp gebruiken bij toegankelijker maken van uw gemeentelijke dienstverlening? Een panel van Taalambassadeurs (via Stichting Lezen en Schrijven en Stichting ABC) kan uw gemeente helpen met een (jaarlijks) advies.

Over beperkende basisvaardigheden

3 miljoen volwassenen in Nederland hebben moeite met lezen, schrijven, en/of rekenen en daardoor ook vaak met digitale vaardigheden. Dat is 1 op de 5 inwoners. Wie moeite heeft met lezen, schrijven of rekenen, begrijpt belangrijke informatie vaak minder goed. Daardoor ontstaan problemen, bijvoorbeeld met geldzaken, toeslagen, gezondheid of op het werk.

Maatschappelijke kosten

Onderzoek toont aan dat investeren in basisvaardigheden leidt tot minder zorgkosten, een hoger brutoloon en minder uitkeringen. Daarom is investeren in onderwijs voor volwassenen niet alleen sociaal rechtvaardig, maar ook economisch relevant.

Dit levert de aanpak van basisvaardigheden op:

- Inwoners voelen zich volwaardig lid van de samenleving en krijgen de mogelijkheid weer actief mee te doen⁴
- Inwoners zijn gezonder (dat betekent besparing op de gezondheidszorg)⁵
- Inwoners hebben meer kansen op de arbeidsmarkt⁶
- Betere aanpak van schuldenproblematiek⁷
- En ouders die moeite hebben met basisvaardigheden kunnen hun kinderen een taalrijke thuisomgeving bieden⁸.

Een groeiende groep

Het aantal mensen dat moeite heeft met basisvaardigheden in Nederland groeit. Dit terwijl we steeds meer zelfredzaamheid van inwoners verwachten. De gevolgen daarvan zijn groot. Voor mensen zelf én voor onze samenleving. Want meedoen aan de maatschappij of op de werkvloer is lastig als je niet goed kunt lezen of schrijven.

Een diverse groep

De groep mensen die moeite heeft met basisvaardigheden in Nederland is heel verschillend. 2,2 miljoen mensen zijn tussen de 16 en 65 jaar. Ongeveer 860.000 mensen zijn tussen de 65 en 75 jaar. Oudere mensen hebben vaker moeite met lezen, schrijven en/of rekenen dan jongeren. Iets minder dan de helft (44%) heeft Nederlands als moedertaal, voor 56% is Nederlands de tweede taal. Dit zijn bijvoorbeeld oudkomers, inburgeraars en statushouders.